

تعیین درجه شوری و عمق سازند آبدراز در برش پادها بر مبنای استراکود

محبوبه داریوش‌نیا، دانشجوی ارشد دانشگاه دامغان، mdarioushnia@yahoo.com
سید محمود حسینی‌نژاد، دانشگاه دامغان، دانشکده علوم زمین، hoseininezhad@du.ac.ir
محسن علامه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد، گروه زمین‌شناسی، مشهد، ایران، allameh.1345@yahoo.com

چکیده:

مطالعه‌ی مجموعه‌های استراکودی یک ابزار با ارزش جهت بازسازی تغییرات شوری و عمق قدیمه است. در میان میکروفسیل‌ها استراکودها به طور قابل توجهی تغییرات سیکلی مشخص کوتاه مدت را در مجموعه‌ی فسیلی‌شان نشان می‌دهند که این به صورت یک شاخص از نوسانات شوری و عمق در رسوبات مارنی سازند آبدراز در برش پادها، که در حوضه‌ی کپه‌داغ واقع شده است، به وضوح دیده می‌شود. به طور کلی استراکودهایی که دارای کاراپاس صاف و فاقد تزئینات هستند و صدف آنها نازک است بیشتر در رخساره‌های آبی عمیق دیده شده و بالعکس استراکودهایی که دارای کاراپاس تزئین یافته و پوسته‌ی ضخیم‌اند بیشتر در رخساره‌های آبی کم‌عمق و سازگار با محیط‌های انرژی بالا یافت می‌شود. با توجه به حضور استراکودهای یوری‌هالین همراه با استراکودهای مزوهالین در سازند آبدراز می‌توان نتیجه گرفت که این سازند در یک محیط دریایی باز همراه با درجه‌ی شوری نرمال تا بالا در حدود 30-40‰ نهشته شده است.

کلید واژه‌ها: (استراکود، کرتاسه بالایی، سازند آبدراز، شوری، عمق)

Abstract:

Study of ostracod assemblages is a valuable tool for the reconstruction of palaeosalinities and palaeodepth changes. Among microfossils, notably ostracods show distinct, cyclic short-term changes in their assemblages, which have been taken as clearly indication of fluctuating salinities and depth in the marly depositions of the Abderaz Formation of the Padeha Section, which occurred in the Copet-Dogh Basin. In general, ostracods with smooth carapace and avoid ornament, and thin-shelled more seen in deep-water facies. Instead, ostracods with ornamented carapace and thick-shelled found frequently in shallow-water facies and adapted to high-energy environments. regarding presence of euryhaline ostracods with mesohaline ostracods in Ab-deraz Formation, this can conclude that this Formation has been deposited in an open Marine environment with saline degree of about 30-40‰.

Keywords: (ostracod, upper cretaceous, Ab-deraz Formation, salinity, depth)

مقدمه:

نام سازند آبدراز از روستایی به همین نام در جنوب شرق کپه‌داغ گرفته شده است. برش پادها نیز در شرق کپه‌داغ در مسیر جاده مشهد به سرخس و در فاصله ۱۰ کیلومتری مزداوند واقع شده است (شکل ۱). سازند آبدراز در این برش به صورت هم‌شیب بر روی سازند آیتامیر و در زیر سازند آبتلخ قرار دارد [2]. این سازند از توالی رسوبات شیلی و مارنی با ضخامت قابل توجه تشکیل شده است که توسط ۳ واحد آهک گل‌سفیدی از یکدیگر جدا می‌شوند (شکل ۲). توالی سنومانین-سانتونین در